

مرکز تحقیقات اسلامی

اصفهان

گامی

الرحمن
علیه صاب

www.

www.

www.

www.

Ghaemiyeh

.com

.org

.net

.ir

مقالات

زیارت غدیریه امام هادی علیه السلام

سند دفاع از ولایت امیر المومنین علی علیه السلام

زهره آقاخانی

مؤسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

زیارت غدیریه امام هادی (علیه السلام)؛ سند دفاع از ولایت امیر المومنین علی (علیه السلام)

نویسنده:

زهره آقاخانی

ناشر چاپی:

مؤلف

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

۵	فهرست
۶	زیارت غدیریه امام هادی (علیه السلام)؛ سند دفاع از ولایت امیر المومنین علی (علیه السلام)
۶	مشخصات مقاله
۶	اشاره
۸	سند زیارت غدیریه
۹	محتوای زیارت غدیر
۱۰	برخی استنادات قرآنی در زیارت غدیریه
۱۰	اشاره
۱۰	الف) نبأ عظیم چیست؟
۱۱	ب) صراط مستقیم کیست؟
۱۲	ج) آیه انما ولیکم الله
۱۲	د) آیه تبلیغ
۱۳	ه) ليله المبيت
۱۳	و) آیه تطهیر
۱۴	برخی از فضایل امیر المؤمنین (ع) پیش‌تاز در اسلام و ایمان
۱۵	لعن منکر ولایت
۱۶	استنادات تاریخی در زیارت غدیریه
۱۷	درباره مرکز

زیارت غدیریه امام هادی (علیه السلام)؛ سند دفاع از ولایت امیر المومنین علی (علیه السلام)

زهرة آقاخانی

خیراندیش دیجیتالی: جناب آقای سید علی بحرینی به نیابت از مرحومه حاجیه خانم کسایی_گروه هم پیمانان موعود غدیر.

معتصم خلیفه عباسی، امام هادی(ع) را از مدینه به سامرا فرا خواند. در روز غدیر، امام به نجف رسید و امیرالمومنین(ع) را زیارت کرد. که متن آن به زیارت غدیریه مشهور است.

متن کامل زیارت غدیریه در کتاب های دعا و زیارت زمان خواندن آن، روز عید غدیر ذکر شده است.

شیخ عباس قمی با استناد به کلام عثمان بن سعید گفته است که این زیارت را در هر روز از نزدیک و دور می توان خواند.

این زیارتنامه را ابن مشهدی از شاذان بن جبرئیل قمی از محمد بن علی طبری از ابوعلی طوسی از پدرش شیخ طوسی از شیخ مفید از ابن قولویه از کلینی از علی بن ابراهیم قمی از پدرش از حسین بن روح نوبختی و عثمان بن سعید عمری از امام حسن عسکری(ع) از امام هادی(ع) روایت کرده اند. گفته شده در وثاقت هیچ یک از راویان این زیارتنامه تردید نشده است. [نیازمند منبع] همچنین محدث قمی نوشته است که: «کمتر حدیثی به قوت سند این زیارت نامه می رسد.»

این زیارتنامه را ابن مشهدی از شاذان بن جبرئیل قمی از محمد بن علی طبری از ابوعلی طوسی از پدرش شیخ طوسی از شیخ مفید از ابن قولویه از کلینی از علی بن ابراهیم قمی از پدرش از حسین بن روح نوبختی و عثمان بن سعید عمری از امام حسن عسکری(ع) از امام هادی(ع) روایت کرده اند. گفته شده در وثاقت هیچ یک از راویان این زیارتنامه تردید نشده است. همچنین محدث قمی نوشته است که: «کمتر حدیثی به قوت سند این زیارت نامه می رسد.»

محور اصلی زیارت غدیریه، اصل تولی و تبری و محتوای اصلی آن بیان فضائل امام علی(ع) است.

ص: 1

اشاره

امام هادی (علیه السلام) در شرایطی قرارداداشتند که نمی توانستند به صورت سخنرانی و یا احادیث، وقایع غدیر و اهمیت ولایت و امامت حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) را برای جامعه آن روز و آیندگان بیان فرمایند، لذا در قالب زیارت و با استفاده از آیات و روایات و مستندات تاریخی، ولایت و امامت علی (علیه السلام) را اثبات کردند و صدور زیارت را به خاطر باورهای غلط جامعه لازم و ضروری دانستند؛ ولی متأسفانه تاکنون ما از آن غافل بوده ایم.

زیارت غدیریه امام هادی (علیه السلام)؛ سند دفاع از ولایت امیر المومنین علی (علیه السلام)

امام هادی (علیه السلام) در شرایطی قرار داشتند که نمی توانستند به صورت سخنرانی و یا احادیث، وقایع غدیر و اهمیت ولایت و امامت حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) را برای جامعه آن روز و آیندگان بیان فرمایند، لذا در قالب زیارت و با استفاده از آیات و روایات و مستندات تاریخی، ولایت و امامت علی (علیه السلام) را اثبات کردند و صدور زیارت را به خاطر باورهای غلط جامعه لازم و ضروری دانستند؛ ولی متأسفانه تاکنون ما از آن غافل بوده ایم. امام استفاده از آیات قرآن و احادیث نبوی برای اثبات ولایت و خلافت آن حضرت را به دلیل اجماع همه مسلمانان و پذیرش کتاب و سنت امری بجا می دانند. آنچه می تواند ما را در شناسایی سبب صدور زیارت غدیریه یاری کند آگاهی از چگونگی نگاه غالب جامعه درباره آن چیزی است که این زیارت بدان پرداخته است. امام هادی (علیه السلام) در این زیارت از حدود 80

ص: 1

آیه و 18 حدیث نبوی بهره برده اند و وقایعی که در تاریخ اسلام به آن اذعان دارند را به عنوان سندی محکم برای اثبات ولایت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) بیان می کنند.

این زیارت که در میان ما شیعیان ناشناخته است در مفاتیح الجنان در بخش اعمال عید غدیر ذکر شده است.

در نوشتار حاضر با استفاده از برخی منابع تفسیری، روایی و تاریخی شیعه و اهل سنت، پاره ای از استنادات قرآنی، روایی و تاریخی امام هادی (علیه السلام) در اثبات خلافت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) و فضایل و مناقب ایشان مورد بررسی قرار گرفته است.

سند زیارت غدیریه

حجت الاسلام والمسلمین شیخ نجم الدین طبری، از محققین معاصر درباره این زیارت شریف گفته اند، بند بند و کلمه به کلمه زیارت غدیریه امام هادی (علیه السلام) را مطالعه کنید که به سندهای معتبر رسیده است. امام هادی (علیه السلام) در شرایط سختی بسر می بردند که این زیارت را بیان فرمودند و بسیاری از فضایل مولا در آن آمده است. مثل «دین الله القویم و صراطه المستقیم» تا می رسد به اینکه فرمودند «انّ الشّاک فیک» نه تنها اگر کسی، حضرت را قبول نداشته باشد؛ بلکه تنها شک هم در مورد حضرت بکند: «ما آمن بالرّسول الامین» به رسول امین ایمان نیاورده است.

جناب شیخ عبّاس قمی در مفاتیح در مورد زیارت شریف غدیریه می نویسد: در تمامی زیارات مأثوره، زیارتی به این درجه از صحّت و اعتبار و قوّت سند پیدا نمی شود. بلکه از اعلام درجه اول شیعه در هر عصر می باشند و سلسله سند آن از طریق نایب خاصّ اول و سوم حضرت ولیّ عصر

(عجل الله تعالى فرجه الشريف) به حضرت امام حسن عسکری (علیه السلام) رسیده است.

روایت این زیارت بزرگوارانی مانند ابن المشهدی، شاذان بن جبرئیل قمی، عماد الدین طبری، ابوعلی (مفید ثانی)، شیخ الطائفه طوسی، شیخ مفید، ابن قولویه، مرحوم کلینی، علی بن ابراهیم، ابراهیم بن هاشم، حسین بن روح و عثمان بن سعید، نواب خاص اول و سوم حضرت ولی عصر (عجل الله تعالى فرجه الشريف) هستند. در زیارت غدیریه، به بخشی از فضایل فراوان حضرت امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (علیه السلام) اشاره شده است به نظر می رسد همان طور که علمای اعلام تأکید کرده اند، خطبه غدیر و زیارت شریف غدیریه، از بهترین مواردی است که هم سلسله سند بی نظیر شیعی دارد و هم بزرگان شیعه، از ناقلان آن بوده و در عصرهای بعد بر آن تأکید کرده اند و نیز اسناد بسیار در کتب عامه دارد.

محتوای زیارت غدیر

می توان با یک نگاه اجمالی، این زیارت را بر سه محور تقسیم کرد که به آن اشاره می شود:

1- آیات قرآن کریم در زیارت غدیریه

طبق شمارش موجود، 78 آیه شریفه در زیارت غدیریه آمده است که بر محور بیان فضایل امیرالمؤمنین (علیه السلام) است؛ از جمله آیه ليله المبيت، آیه ابلاغ و آیه ولایت و... اشاره شده است.

2- فضایل حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) در زیارت غدیریه

بخشی از زیارت غدیریه شریف به بیان فضایل حضرت امیر (علیه السلام) اختصاص دارد. حدود 206 فضیلت حضرت در این زیارت آمده است. فضایلی مانند امیرالمؤمنین، سید الوصیین، وارث علم النبیین، ولی رب العالمین، امین الله فی ارضه، سفیر الله فی خلقه،

الحجّه البالغه على عباده، دين الله القويم، صراط مستقيم، نبأ عظيم، اول من آمن بالله، سيّد المسلمين، يعسوب المؤمنين، امام المتقين، قائد الغرّ المحجلين، امام المّتقين، اول من صدّق بما انزل الله على نبيّه، عبدالله، المخصوص بمدحه الله، المخلص لطاعه الله، اول العابدين، ازهد الزّاهدين، الكاظم للغيط، العافى عن التّاس، الصّابر فى البأساء و الصّدّراء و حين البأس، العادل فى الرّعيه. اين فضايلى، سندهاى بسيارى در روايات عامّه و خاصه دارند.

3- بخش هاى از تاريخ در زيارت غديره

اين زيارت، حاوى مطالبى از تاريخ ولايت است؛ از جمله: حديث غدير، غضب فدك، جنگ هاى بدر، احزاب، اُحد، نزول «لا سيف الا ذوالفقار و لا فتى الا على»، و جنگ هاى حنين، صفين، جمل، نهروان،

شهادت جناب عمّار، شهادت حضرت اميرالمؤمنين (عليه السلام)، بيزارى از دشمنان ولايت و قاتلان حضرت سيّدالشّهدا (عليه السلام) (و در آخر زيارت، بيزارى از منكران ولايت و قاتلان حضرت سيّد الشّهدا (عليه السلام).

برخى استنادات قرآنى در زيارت غديره

اشاره

استنادات قرآنى در زيارت غديره فراوان است. اين استنادات گاه به طور مستقيم است، عين آيه آمده و گاه به طور غير مستقيم به مضمون آيه اشاره شده است. به لحاظ موضوع، آيات قرآنى موجود در زيارت غديره را مى توان از چند منظر مورد بررسى قرار داد:

الف- آياتى كه امام هادى (عليه السلام) شأن نزول آن را اميرالمؤمنين على (عليه السلام) مى داند. ب- آياتى كه به بيان فضايلى و مناقب اميرالمؤمنين (عليه السلام) اشاره دارد. ج- آياتى كه سرنوشت شوم منكران ولايت را بيان مى كند.

الف) نبأ عظيم چيست؟

امام هادى (عليه السلام) در فرازى از اين زيارت به آيات ابتدائى سورة نبأ اشاره کرده و

السَّلَامُ عَلَيْكَ أَيُّهَا النَّبِيُّ الْعَظِيمُ، الَّذِي هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ

در روایاتی که از پیشوایان معصوم رسیده است، «نبا عظیم» به مسئله ولایت و امامت امیر مؤمنان علی (علیه السلام) تفسیر شده که در روز قیامت از آن سؤال خواهد شد پس علت اینکه از امامت حضرت علی (علیه السلام) سؤال می شود این است که ایشان امام هستند. امام صادق (علیه السلام) در تعیین مصداق نبأ عظیم فرمودند: النَّبِيُّ الْعَظِيمُ «الْوَلَايَةُ» خبر بزرگ، ولایت است. بدین ترتیب مفهوم نبأ عظیم، هم بر موضوع قیامت و هم بر امر ولایت قابل صدق است و می توان گفت هر دو مقوله، مصداق (نبا عظیم) می باشد. (1)

ب) صراط مستقیم کیست؟

امام هادی (علیه السلام) با اشاره به آیه 78 سورة انعام، صراط مستقیم را پیروی از امیرالمؤمنین دانسته و می فرماید: وَأَشْهَدُ أَنَّكَ الْمَعْنَى بِقَوْلِي الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ: وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ، وَلَا تَتَّبِعُوا السَّبِيلَ فَتَفْرَقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ.

کلمه صراط در قرآن با صفت مستقیم و به معنای راه روشن و به صورت مفرد آمده و تثنیه و جمع ندارد و این قرینه است بر اینکه صراط مستقیم، یک راه بیشتر نیست، بر خلاف سبیل که راه های متعدد داشته و گاه با شرک و ضلالت درمی آمیزد. (2) لذا معانی صراط در قرآن عبارتند از: آیین خداپرستی و دین حق، پایبند بودن به دستورات خداوند و توکل بر خدا و در روایات به دین اسلام، کتاب خدا، قرآن، پیامبر، حضرت علی و ائمه معصومین تفسیر شده

است. (3)

پیامبر اکرم به حضرت علی (علیه السلام) فرمودند: وَأَنْتَ الطَّرِيقُ الْوَاضِحُ أَنْتَ الصِّرَاطُ الْمُسْتَقِيمُ وَأَنْتَ يَعْسُوبُ الْمُؤْمِنِينَ (علیه السلام) تو راه روشن

ص: 5

1-1.. فروع کافی، کلینی، ج 7، ص 73.

2-2.. ترجمه تفسیر المیزان، ج 1، ص 51.

3-3.. انعام / 161؛ یس / 61؛ آل عمران / 101.

خداوند و صراط مستقیم و رهبر دین هستی؛ بنابراین در روایات منظور از صراط مستقیم، حضرت علی (علیه السلام) است. (1)

ج) آیه انما ولیکم الله

یکی دیگر از آیاتی که در شأن امیرالمؤمنین (علیه السلام) نازل شده و در این زیارت هم آمده، آیه 77 سوره مائده است: **إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ وَالَّذِينَ آمَنُوا الَّذِينَ يُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَهُمْ رَاكِعُونَ.**

با توجه به روایاتی که از طریق شیعه نقل شده است، مراد از **الَّذِينَ آمَنُوا**، علی بن ابیطالب است.

چرا که آیه شریفه درباره ایشان است و هنگامی نازل شد که او انگشتر خود را در حال رکوع به سائل بخشید.

بسیاری از مفسران و محدثان در شأن نزول این آیه نقل کرده اند که این آیه در شأن علی (علیه السلام) نازل شده است.

«سیوطی» در «الدر المنثور» در ذیل این آیه از «ابن عباس» نقل می کند که علی (علیه السلام) در حال رکوع نماز بود که سائلی تقاضای کمک کرد و آن حضرت انگشترش را به او صدقه داد و پیامبر (ص) از او پرسید: «چه کسی این انگشتر را به تو صدقه داد؟»، که آن سائل اشاره به امیرالمؤمنین کرد و گفت: «آن مرد که در حال رکوع است»، در این هنگام آیه **إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ اللَّهُ وَرَسُولُهُ...** نازل شد. (2)

د) آیه تبلیغ

آیه تبلیغ (سوره مائده آیه 61) در واقعه غدیر خم بر پیامبر (ص) نازل شد که از اشارات امام هادی (علیه السلام) در زیارت غدیریه است. شأن نزول آیه شریفه را بسیاری از مفسران شیعه، امیرالمؤمنین علی به عنوان خلیفه پیامبر دانسته اند.

آیه تبلیغ از آخرین آیاتی است که بر پیامبر

ص: 6

1-4.. بحار الأنوار، مجلسی، ج 36 ص 4 باب 25.

2-5.. تفسیر الدر المنثور سیوطی، ج 2 ص 293.

نازل شده و ایشان مأمور به ابلاغ امر الهی شدند تا با انتخاب شخصی شایسته، بقای اسلام را تضمین کنند، لذا جمعیت عظیم حاجیان را مورد خطاب قرار داده و حضرت علی (علیه السلام) را به عنوان جانشین خود معرفی کردند. (1)

ه) لیلۃ المبیت

امام هادی (علیه السلام) در زیارتنامه خود، خواییدن حضرت علی (علیه السلام) در بستر پیامبر اکرم (صلی الله علیه و آله) را مطرح کرده و این را فضیلتی برای امیرالمؤمنین (علیه السلام) می داند و عمل او را همانند عمل حضرت اسماعیل، در هنگام دستور الهی به حضرت ابراهیم برای ذبح او می شمارد که با جان خود و فداکاری خویش آن بزرگوار را حفظ کرد موقعی که قریش اجتماع کرده بودند تا او را بکشند، پس امام (علیه السلام) نخستین فدایی در اسلام است.

ابن ابی الحدید معتزلی که از اهل سنت است - دربارهٔ تفسیر این آیه معتقد است که حماسه علی (علیه السلام) در لیلۃ المبیت - شب خواییدن به جای رسول الله - مورد تأیید همه است جز کسانی که مسلمان نیستند و افراد سبک مغز...، آن را انکار نمی کنند. (2)

و) آیه تطهیر

آیه تطهیر (سوره احزاب آیه 88) یکی دیگر از آیاتی است که به اثبات ولایت و عصمت برای اهل بیت می پردازد و امام هادی (علیه السلام) این ویژگی را فضیلتی برای اهل بیت بر می شمارند و می فرمایند:

وَقَدْ أَعْلَى اللَّهُ تَعَالَى الْأُمَّهَ دَرَجَتَكُمْ وَرَفَعَ مَنْزِلَتَكُمْ وَأَبَانَ فَضْلَكُمْ وَشَرَّفَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ فَأَذْهَبَ عَنْكُمْ الرَّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَ يُطَهِّرْكُمْ تَطْهِيرًا.

بر اساس روایاتی که در کتب معتبر و دست اول شیعه و اهل سنت آمده و به حدّ تواتر رسیده است، مراد از «اهل بیت»؛

ص: 7

1-6. ترجمه تفسیر المیزان، طباطبایی، ج 6، ص 62.

2-7. شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید، ج 3، ص 270؛ احیاء العلوم، غزالی، ج 3، ص 238. ترجمه تفسیر المیزان، ج 6، ص 61.

پنج تن آل عبا (حضرت محمد، امیر مؤمنان علی، حضرت فاطمه زهرا و حسنین علیهم السلام هستند). (1)

در حدیث کساء آمده است که روزی پیامبر در منزل ام سلمه مقداری پارچه طلب کردند و سپس به دنبال علی و فاطمه و حسن و حسین (علیهم السلام) فرستادند. آنها به خدمت پیامبر رسیدند و حضرت آنها را زیر آن پارچه قرار داد، سپس فرمود: «أَلَلَّ- هُمْ إِنَّ هَؤُلَاءِ أَهْلُ بَيْتِي وَ خَاصَّتِي أَذْهَبَ عَنْهُمْ الرَّجْسَ، فَنَزَلَ جِبْرَائِيلُ إِنَّمَا يُرِيدُ اللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنْكُمُ الرِّجْسَ أَهْلَ الْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ تَطْهِيراً».

در کتب اهل سنت در ذیل این روایت این جمله نیز آمده که ام سلمه جلو آمد و از پیامبر اجازه خواست که اوهم زیر آن پارچه قرار گیرد و به آن جمع بیوندد، اما پیامبر فرمودند: تو آدم خوبی هستی ولی اینجا جای تو نیست. (2)

برخی از فضایل امیر المؤمنین (ع) پیشتاز در اسلام و ایمان

امام هادی (علیه السلام) در فرازهایی به پیشتازی امام علی (علیه السلام) در ایمان به خداوند و تصدیق رسول خدا اشاره می کند: أَنْتَ أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ، وَصَلَّى لَهُ وَجَاهَدَ؛ و در جای دیگر می فرماید: آمَنْتَ بِاللَّهِ وَهُمْ مُشْرِكُونَ، وَصَدَقْتَ بِالْحَقِّ وَهُمْ مُكْذِبُونَ

احادیث فراوانی در منابع خاصه و عامه، در مورد سبقت حضرت علی (علیه السلام) در ایمان نقل شده که از جمله روایتی است که در آن پیامبر اکرم به حضرت علی فرمودند: هَذَا أَوَّلُ مَنْ آمَنَ بِي وَصَدَقْتَنِي وَصَلَّى مَعِي. (3)

اخوت و برادری میان پیامبر اکرم (ص) و حضرت علی (علیه السلام)

از دیگر فضایل امیر المؤمنین که در زیارت غدیریه به آن اشاره شده است برادری و اخوت میان ایشان و پیامبر اکرم است. آنجا که امام

ص: 8

1-8.. مجمع البیان، طبرسی، ج 20، ص 108.

2-9.. شواهد التنزیل حسکانی، ج 2، ص 23.

3-10.. ینابیع المودة، قندوزی حنفی: ص 74.

هادی می فرماید: «أَشْهَدُ أَنْكَ أَخُو رَسُولِ اللَّهِ وَوَصِيَّهُ»

روایاتی که دلالت بر اخوت میان پیامبر و حضرت علی دارد در حدّ تواتر است.

لعن منکر ولایت

امام هادی در فرازهای متعددی از زیارت غدیریه، منکران ولایت را لعن کرده اند: فَلَعَنَ اللَّهُ جَا حِدَ وَلَا يَتِيكَ بَعْدَ الْأَقْرَارِ، وَنَاكِثَ عَهْدِكَ بَعْدَ الْمِيثَاقِ «پس خدا منکر ولایت و فرمانروایی تو را پس از اقرار و شکننده پیمانت را پس از بستن پیمان لعنت کند.

در روایتی پیامبر اکرم (ص) به علی (علیه السلام) اشاره کرده و فرمودند: هَذَا أَسَدُ اللَّهِ وَسَيَفِيهِ فِي أَرْضِهِ عَلَى أَعْدَائِهِ عَلَى مَبْغِضِيهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَ لَعْنَةُ اللَّعَانِينَ؛ این رادمرد، شیر خدا در زمین و شمشیر خدا بر دشمنان اوست. پس دوری از رحمت خدا و لعنت همه لعن کنندگان بر کسی باد که با وی دشمنی ورزد. (1)

ص: 9

استنادات تاریخی در زیارت غدیریه

در یک بررسی اجمالی، می توان استنادات تاریخی امام هادی (علیه السلام) را در چند مورد عنوان کرد:

الف. حضور چشمگیر حضرت علی (علیه السلام) در جنگهای صدر اسلام و رشادتها و دلوریهایی که برای حفاظت از جان پیامبر و پیشبرد اسلام از خود نشان دادند.

ب. اوضاع بعد از رحلت پیامبر و شکل گیری جریان سقیفه و غصب خلافت و سرزمین فدک.

ج. جنگهایی که سه گروه ناکثین، قاسطین و مارقین به حضرت علی (علیه السلام) تحمیل کردند.

د. شهادت حضرت علی (علیه السلام).

ص: 10

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند یکسانند؟

سوره زمر/ 9

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک 129/34 - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: 03134490125

دفتر تهران: 021 - 88318722

بازرگانی و فروش: 09132000109

امور کاربران: 09132000109

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

